

Інформація щодо виконання рішення Комітету з питань екологічної політики та природокористування від 28.11.2019 № 16/1

«Про звернення народного депутата України Костюка Д.С., звернення депутатів Новоград-Волинської районної ради та інформацію Державної екологічної інспекції України щодо екологічного стану басейну річок Хомора та Случ»

Рішення	Стан виконання
1. Інформацію, викладену у зверненні народного депутата України Костюка Д.С., зверненні депутатів Новоград-Волинської районної ради та інформацію Державної екологічної інспекції України взяти до відома.	Взято до відома
2. Звернутися до Кабінету Міністрів України щодо надання Комітету інформації про стан виконання Постанови Верховної Ради України від 16 травня 2019 року № 2723-VIII «Про подолання негативних наслідків екологічної ситуації в басейні річок Хомора та Случ на окремих територіях Хмельницької та Житомирської областей».	<u>Відповідь Кабінету Міністрів України:</u> надано доручення Мінекоенерго від 12.12.2019 № 44118/1-19 розглянути разом із заінтересованими органами та про результати проінформувати Комітет і Кабінет Міністрів України. <u>Станом на 16.01.2020 від Мінекоенерго інформації не отримано.</u>
3. Звернутися до Генеральної прокуратури України та Національної поліції України щодо надання Комітету інформації за результатами проведення досудових розслідувань у кримінальних провадженнях, порушених за фактами забруднень річок Хомора та Случ.	<u>Відповідь Генеральної прокуратури України від 13.12.2019 № 04/2/2-888-16:</u> звернення направлено для вирішення в.о. прокурора Хмельницької області, якому доручено організувати перевірку та повідомити Комітет. <u>Відповідь Прокуратури Хмельницької області від 26.12.2019 № 04/2/2-148-17:</u> СВ Полонського відділення поліції Шепетівського ВП ГУНП в Хмельницькій області здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12016240200000172 за ч. 1 ст. 241, ч. 1 ст. 242 КК України за фактами забруднення природних властивостей атмосферного повітря шкідливими для життя, здоров'я та довкілля речовинами, що у свою чергу створює небезпеку для здоров'я людей і довкілля та порушення правил охорони вод ТОВ «Понінківська

картонно-паперова фабрика – Україна». Зокрема, на початку II кварталу 2016 року підприємство здійснило скид неочищених вод у річку Хомора, яка є притокою річки Случ, внаслідок чого відбулося забруднення частини обох річок, що створило небезпеку для здоров'я людей і довкілля на території населених пунктів Житомирської області.

Під час досудового розслідування проведено ряд слідчих (розшукових) дій, спрямованих на зібрання та перевірку доказів, встановлення обставин вчинення правопорушень.

У кримінальному провадженні 04.05.2018 призначено комплексну комісійну судову інженерно-екологічну та судову екологічну експертизу, проведення якої доручено експертам Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

02.09.2019 на адресу СВ Полонського ВП Шепетівського ВП ГУНП в Хмельницькій області надійшов висновок за результатами проведення додаткової інженерно-екологічної експертизи від 30.08.2019.

Згідно з висновком експерта забруднення річки Хомора від місця скиду зворотних вод з очисних споруд ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика - Україна» до греблі в смт Першотравенськ Житомирської області відбулося внаслідок накопичення забруднюючих речовин зворотних вод, які погіршують показники якості води. Накопичення відбувалося протягом тривалого періоду, визначити їх загальну кількість, а також кількість скинутих у відповідності з дозволами на спецводокористування та наднормативно не вбачається за можливе.

Від греблі в смт Першотравенськ Житомирської області до місця злиття річок Хомора та Случ забруднення річки відбувалося епізодично, переважно внаслідок залпового потрапляння великої кількості забрудненої води зі «ставка», який утворився на річці Хомора перед греблею, розташованою в смт Першотравенськ.

Основна можлива причина замору риби – дефіцит розчиненого кисню.

Результати лабораторних досліджень та біотестування вказують на токсичні властивості води, відібраної не лише у річці Хомора, річці Случ в точці нижче по течії від злиття з річкою Хоморою, а і у річці Случ в точці вище по течії від злиття з річкою Хоморою, що вказує на наявність іншої ймовірної причини забруднення.

Річка Хомора на ділянці від місця скиду зворотних вод ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика - Україна» до греблі в смт Першотравенськ Житомирська область зазнала значного забруднення, яке відбувалося протягом тривалого періоду, тому визначити та обґрунтувати детальні причини забруднення неможливо.

ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика - Україна» не є єдиним джерелом негативного антропогенного впливу на річку Хомора, у результаті діяльності якого відбулося забруднення річок Хомора та Случ.

Скиди зворотних вод з очисних споруд ТОВ «Миропільський папір» смт Миропіль Житомирська

область, Любарське КП «Добробут м. Любар Житомирська область, ТОВ «Церсаніт Інвест» с. Чижівка Новоград-Волинського району Житомирської області, КП «Першотравенськ» смт Першотравенськ Житомирської області, КП «Полоннетепловодопостачання» м. Полонне Хмельницька область також негативно впливають на екологічний стан річок, в тому числі погіршують ситуацію щодо можливих заморів риби.

У зв'язку із викладеним, 26.11.2019 слідчим призначено додаткову інженерно-екологічну експертизу, проведення якої доручено експертам КНДІСЕ з метою визначення частки впливу ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика Україна» на забруднення річок Хомор и та Случ. Окрім того, СВ Баранівського відділення поліції Новоград-Волинського ВП ГУНП в Житомирській області до СВ Полонського ВП Шепетівського ВП ГУНП в Хмельницькій області передано за підслідністю кримінальне провадження № 12018060110000212 від 08.06.2018 за фактом забруднення поверхневих вод річки Хомора за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 242 КК України.

Ухвалою слідчого судді Полонського районного суду від 27.07.2018 у кримінальному провадженні призначено комплексну комісійну судову інженерно-екологічну та судову екологічну експертизу, проведення якої доручено експертам Київського науково-дослідного інституту судових експертиз. Вказана експертиза перебуває на виконанні.

Також до СВ Полонського ВП Шепетівського ВП ГУНП в Хмельницькій області надійшли за підслідністю матеріали кримінального провадження № 12019060110000145 від 13.04.2019 за фактом забруднення поверхневих вод річок Хомора та Случ за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 242 КК України.

Ухвалою слідчого судді Баранівського районного суду від 26.04.2019 у кримінальному провадженні призначено інженерно-екологічну експертизу, виконання якої доручено Київському науково-дослідницькому інституту судових експертиз. Вказана експертиза перебуває на виконанні. Окрім того, СВ Полонського ВП Шепетівського ВП ГУНП в Хмельницькій області здійснюється досудове розслідування у кримінальних провадженнях № 12019240200000315 від 04.10.2019 за фактом можливого негативного антропогенного впливу на річку Случ ТОВ «Миропільський папір», за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 242 КК України; № 12019240200000309 від 27.09.2019 за фактом можливого негативного антропогенного впливу на річки Хомора та Случ КП «Першотравенське» за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 242 КК України; № 12019240200000316 від 04.10.2019 за фактом можливого негативного антропогенного впливу на річку Случ ТОВ «Церсаніт Інвест» за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 242 КК України.

У вказаних кримінальних провадженнях, на підставі ухвал Полонського районного суду, призначено та проводяться комплексні, комісійні судові інженерно-екологічні та судові екологічні

експертизи. Наразі досудове розслідування у кримінальних провадженнях триває, його хід прокуратурою області контролюється.

За результатами проведення необхідних слідчих (розшукових) та процесуальних дій, отримання висновків експертиз у кримінальних провадженнях будуть прийняті рішення відповідно до вимог кримінального процесуального законодавства України.

Доводи щодо можливих скидів нечистот ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика – Україна» у річки Хомора та Случ будуть перевірені в рамках вищевказаних кримінальних проваджень.

Водночас з метою перевірки додержання вимог екологічного законодавства в діяльності ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика – Україна» прокуратурою неодноразово направлялись відповідні листи до Полонської райдержадміністрації та Державної екологічної інспекції в Хмельницькій області, до компетенції якої віднесено повноваження щодо здійснення державного контролю у сфері навколишнього природного середовища.

За результатами їх розгляду матеріали, що можуть бути підставою для вжиття заходів представницького характеру, до прокуратури не надходили.

Окрім того, у лютому 2018 року Державним агентством водних ресурсів України подано до окружного адміністративного суду міста Києва адміністративний позов до ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика – Україна» про анулювання дозволу на спеціальне водокористування від 11.04.2017 № 1376 з підстав порушення умов спеціального водокористування та охорони вод. Рішенням Волинського окружного адміністративного суду від 04.09.2018 (справа № 826/1825/18) у задоволенні позову відмовлено.

Постановою Восьмого апеляційного адміністративного суду від 21.01.2019 рішення Волинського окружного адміністративного суду від 04.09.2018 залишено без змін.

Ухвалою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 04.03.2019 відкрито касаційне провадження за скаргою Державного агентства водних ресурсів України. На даний час справа перебуває у провадженні Верховного Суду, її розгляд не завершено. При цьому рішенням Волинського окружного адміністративного суду від 27.08.2019 задоволено позов ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика - Україна» до Державної екологічної інспекції у Хмельницькій області про визнання протиправними дій, визнання протиправним та скасування припису.

Визнано протиправними дії Державної екологічної інспекції у Хмельницькій області щодо проведення позапланової перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика - Україна» з 12.06. 2019 по 26.06.2019, за результатом якої складено акт №292/03 проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб`єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього

природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. Визнано протиправним та скасовано припис Державної екологічної інспекції у Хмельницькій області від 04.07.2019 №292/03.

Також рішенням Волинського окружного адміністративного суду від 23.07.2019 (м. Луцьк, справа № 560/1370/19) задоволено позов Державної екологічної інспекції у Хмельницькій області до ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика – Україна» про застосування заходів реагування щодо державного нагляду (контролю) у вигляді призупинення виробництва в частині невиконання умов дозволів на спеціальне водокористування № 1376 та щодо скиду зворотних вод з перевищенням гранично допустимого скиду забруднюючих речовин у водний об'єкт р. Хомора. Застосовано заходи реагування до ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика – Україна» шляхом зупинення виробництва, пов'язаного зі скиданням зворотних вод із забруднюючими речовинами у водний об'єкт р. Хомора.

Ухвалою Восьмого апеляційного адміністративного суду від 05.12.2019, апеляційну скаргу ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика - Україна» задоволено в повному обсязі, у задоволенні позовних вимог Державної екологічної інспекції у Хмельницькій області до ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика – Україна» відмовлено.

Враховуючи викладене та те, що Державним агентством водних ресурсів України в межах наданих йому повноважень вжито заходів щодо анулювання дозвільних документів у судовому порядку, підстави для застосування представницьких повноважень органами прокуратури на сьогодні відсутні.

Відповідь Національної поліції України від 11.12.2019 № 14372/01/24-2019: проводиться перевірка, у зв'язку зі значним обсягом роботи, про результати буде проінформовано додатково.

Відповідь Національної поліції України від 28.12.2019 № 15361/01/24-2019: Баранівським відділенням поліції Новоград-Волинського відділу поліції ГУНП в Житомирській області проводиться досудове розслідування в окремому кримінальному провадженні за фактом порушення правил охорони вод цих річок.

З метою забезпечення всебічного, повного й неупередженого дослідження обставин зазначеного кримінального провадження й прийняття обґрунтованого процесуального рішення в ньому слідчим управлінням ГУНП в Житомирській області відповідно до вимог статті 39 (Керівник органу досудового розслідування) Кримінального процесуального кодексу України керівництву Баранівського відділення поліції дано письмові вказівки, виконання яких узятو на контроль.

Полонським відділенням поліції Шепетівського відділу поліції ГУНП в Хмельницькій області проводиться досудове розслідування в окремих кримінальних провадженнях за фактами забруднення атмосферного повітря та порушення правил охорони вод, що спричинило забруднення вказаних річок.

	<p>Любарським відділенням поліції Бердичівського відділу поліції ГУНП в Житомирській області проводиться досудове розслідування в окремому кримінальному провадженні за фактом порушення правил охорони вод, що спричинило забруднення зазначених річок.</p> <p>У вказаних кримінальних провадженнях призначено судові експертизи, виконання яких триває. Нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування в цих кримінальних провадженнях у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням здійснюється відповідними прокурорами Новоград-Волинської місцевої прокуратури Житомирської області, Полонського відділу Шепетівської місцевої прокуратури Хмельницької області та Бердичівської місцевої прокуратури Житомирської області відповідно.</p> <p>Крім того, Полонським відділенням поліції проводилося досудове розслідування в окремих кримінальних провадженнях за фактами порушення правил охорони вод зазначених річок. Органами прокуратури проведення досудового розслідування в цих кримінальних провадженнях доручено Новоград-Волинському відділу поліції, Баранівському та Романівському відділенням поліції Новоград-Волинського відділу поліції.</p> <p>На сьогодні матеріали кримінальних проваджень перебувають в органах прокуратури та до зазначених слідчих підрозділів не надходили.</p> <p>Статтею 387 (Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування) Кримінального кодексу України передбачено кримінальну відповідальність за розголошення даних досудового розслідування, у зв'язку з чим більш детальні відомості щодо конкретних кримінальних проваджень надати неможливо.</p>
<p>4. Рекомендувати Хмельницькій та Житомирській обласним державним адміністраціям розглянути питання щодо виділення коштів місцевого бюджету на фінансування невідкладних заходів, спрямованих на зменшення рівня забруднення річок Случ та Хомора і поліпшення їх екологічного стану, у тому числі заходів з розчистки русел цих річок.</p>	<p><u>Відповідь Хмельницької облдержадміністрації від 20.12.2019 № 55/34-38-6471/2019:</u></p> <p>З метою фінансування невідкладних заходів, спрямованих на зменшення рівня забруднення річок Случ та Хомора, поліпшення їх екологічного стану у 2019 році виділено та освоєно 1269,0 тис. гривень з місцевого бюджету на реалізацію проекту «Реконструкція очисних споруд каналізації продуктивністю 1000 м3/добу м. Полонне, Полонського району Хмельницької області».</p> <p>20.12.2019 року на черговій бюджетній сесії Понінківської селищної ради об'єднаної територіальної громади на 2020 рік буде розглядатись питання про виділення коштів у розмірі 300,0 тис. гривень на виготовлення проектно-кошторисної документації на розчищення русла річки Хомора в межах Понінківської селищної ради об'єднаної територіальної громади.</p> <p>Поряд з цим, Державною екологічною інспекцією у Хмельницькій області заплановане обстеження прилеглих територій до річок Случ і Хомора з метою виявлення місць та суб'єктів господарювання, які здійснюють скид зворотних вод до зазначених річок на території Полонського району Хмельницької області та Романівського, Баранівського, Новоград-Волинського районів Житомирської області, яке відбудеться 23 грудня 2019 року.</p> <p>Враховуючи багаторічну неузгодженість позиції щодо причин забруднення річок Случ та Хомора,</p>

Департамент природних ресурсів та екології облдержадміністрації звертався листом від 10.06.2019 № 1102 до Міністерства екології та природних ресурсів України з пропозицією виділення коштів з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища (орієнтовно 500 тис. грн.) для облаштування гідрологічного контрольного поста на межі Хмельницької та Житомирської областей.

Крім того, отримано лист Департаменту природних ресурсів та екології Хмельницької обласної державної адміністрації від 03.12.2019 № 01/4184 про екологічний стан річок Хомора та Случ, у якому зазначено таке. Враховуючи неодноразові звернення громадян Житомирської області (Баранівка, Першотравенськ та Новоград-Волинський) щодо забруднення річки Хомора та Случ, Житомирською ОДА ініційовано 21 червня 2018 року засідання спільних комісій техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій обох областей, на якому надані доручення щодо вирішення даної проблеми.

В квітні та серпні поточного року зафіксовано 2 випадки загибелі риби на території Житомирської області, по даних фактах відкрито кримінальні провадження. Звинувачення публічно лунали в бік ТОВ «Поніківська картонно-паперова фабрика «Україна», але доказів щодо порушення фабрикою екологічного законодавства по даним фактам і до сьогодні не встановлено. Слід відзначити, що на території Хмельницької області не виявлено жодної особини загиблої риби.

Державна екологічна інспекція Хмельницької області, Поліська екологічна інспекція та Державна екологічна інспекція України неодноразово проводили дослідження проб води в даних річках і встановлювали незначні перевищення гранично допустимих концентрацій, які не могли призвести до таких наслідків, як загибель риби.

Хмельницькою ОДА ініційовано неодноразові звернення до Мінприроди, Житомирської ОДА та Поліської Держекоінспекції щодо проведення незалежної експертизи. 18 липня 2019 року представниками лабораторії моніторингу вод та ґрунтів Дністровського БУВР в присутності представників Департаменту природних ресурсів та екології Хмельницької облдержадміністрації, Полонської райдержадміністрації Хмельницької області, Управління екології та природних ресурсів Житомирської облдержадміністрації, Регіонального офісу водних ресурсів у Хмельницькій області та представника лабораторії Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять, з метою контролю якості вод в басейнах річок Хомора та Случ виконано відбір проб вод: 4 створи на р.Хомора та 4 створи на р. Случ.

За результатами проведених досліджень у річках Хомора та Случ виявлено пестициди - тетрахлорметан, флуоретан, хлорпірифос та ДДТ та встановлено перевищення по марганцю у всіх відібраних пробах, як до впадіння річки Хомора у річку Случ (вище скиду фабрики), так і після впадіння. Такі забруднюючі речовини не є характерними для стічних вод картонно-паперового виробництва, а відповідно ТОВ «ПКПФ «Україна». Максимальна концентрація марганцю

спостерігається поблизу м. Баранівка. Це свідчить про те, що прямого негативного впливу фабрики на стан річок не встановлено, а виявлено вплив не встановлених джерел безпосередньо перед Баранівкою.

Роботи по реконструкції очисних споруд ТОВ «ПКПФ-Україна» проводяться у відповідності до затвердженого плану-графіку. 25 червня 2019 року закінчився термін громадських обговорень звіту з оцінки впливу на довкілля від планової діяльності технічного переоснащення вузла біологічної очистки очисних споруд ТОВ «ПКПФ-Україна». 13.08.2019 року Мінприроди відмовило у видачі Висновку по оцінці впливу на довкілля, тому з 01.10.2019 року розпочалася нова процедура ОВД. Це затягає час у проведенні реконструкції очисних споруд, для якого підприємством зарезервовано 16 млн.грн., та намагання керівництва фабрики забезпечити очистку стічних до нормативних показників. З метою покращення якості води у річці Хомора 03.12.2019 року підприємством проведено зариблення ділянки річки 100 м вище та 500 м нижче скиду зворотних вод.

Аналізуючи факти загибелі риби, громадські активісти Хмельниччини за допомогою місцевих жителів Мирополя, Першотравенська та Баранівки, провели ознайомлення та встановили наступні факти: очисні споруди Мирополя не працюють по причині відсутності електропостачання, очисні споруди Першотравенська в напівзруйнованому стані. Дані спостережень із фото були передані для відповідного реагування Мінекоенерго, Держекоінспекції України та Житомирській ОДА з метою привернення уваги до ймовірних джерел забруднення річок через відсутність очистки зворотних вод.

З метою моніторингу стану річки Хомора Держекоінспекцією в Хмельницькій області 27.11.2019 р. проведено відбір проб води для лабораторних досліджень. За результатами досліджень встановлено, що у контрольному створі 500 м нижче випуску №1 ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика «Україна» концентрації забруднюючих речовин становлять: фосфати – 0,14 мг/дм³ при нормі ГДК 2,14; нітрит-аніони – 0,07 мг/дм³ при нормі ГДК – 0,08; нітрат-аніони – 2,9 мг/дм³ при нормі ГДК 40,0; сульфати – 61,5 мг/дм³ при нормі ГДК 100,0; хлорид-іони – 31,9 мг/дм³ при нормі ГДК 300,0 та завислі речовини – 7,6 мг/дм³ при нормі ГДК 25,0 для водойм рибогосподарського призначення.

По всіх контрольних створах спостерігається незначне відхилення від ГДК лише БСК₅ та ХСК, як вище та і нижче скиду фабрики. Це свідчить про низьку асимілюючу здатність річки Хомора. Також 27.11.2019 року Приватним підприємством «Науково-виробнича фірма «Альтвест» проведено дослідження показників складу та властивостей проб води безпосередньо на випуску №1 ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика «Україна». За результатами досліджень встановлено, що концентрації забруднюючих речовин становлять: фосфати – 3,19 мг/дм³ при нормі ГДС (гранично допустимого скиду) 9,15; нітриту – 0,32 мг/дм³ при нормі ГДС – 3,3; нітрати – 5,38 мг/дм³ при нормі ГДС 50,4; сульфати – 84,2 мг/дм³ при нормі ГДС 200,0; хлориди – 58,3 мг/

	<p>дм3 при нормі ГДС 390,0; завислі речовини – 26,4 мг/дм3 при нормі ГДС 58,85; ХСК – 126 мгО/дм3 при нормі ГДС 148.1; БСК5 – 21,7 мгО/дм3 при нормі ГДС 25,0; азот амонійний – 2,87 мг/дм3 при нормі ГДС 8,2; залізо загальне – 0,176 мг/дм3 при нормі ГДС 3,5; мідь – 0,008 мг/дм3 при нормі ГДС 0,009; цинк – 0,019 мг/дм3 при нормі ГДС 0,06; нікель – 0,014 мг/дм3 при нормі ГДС 0,02; марганець- 0,029 мг/дм3 при нормі ГДС 0,091; свинець – 0,014 мг/дм3 при нормі ГДС 0,22; рН – 7,29 при нормі ГДС 6,5-8,5. Таким чином, ні одна із забруднюючих речовин не перевищує норматив ГДС.</p> <p>З метою покращення екологічного стану річок Хомора і Случ необхідне забезпечення нормативної очистки зворотних вод на очисних спорудах Хмельницької та Житомирської областей. Заборона ж діяльності фабрики може призвести до зупинки роботи очисних споруд підприємства, які забезпечують очистку господарсько-побутових стічних вод від житлового фонду смт Понінка, що в свою чергу створить надзвичайну санітарно-епідеміологічну та екологічну ситуацію.</p> <p><u>Станом на 16.01.2020 від Житомирської облдержадміністрації інформації не отримано.</u></p>
<p>5. Рекомендувати головам Понінківської селищної ради та Баранівської міської ради винести на розгляд чергової сесії питання щодо розробки (спільно з ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна») проектно-кошторисної документації по розчистці русла р. Хомора та р. Случ з метою поліпшення їх екологічного стану в межах Полонського району Хмельницької області та Баранівського району Житомирської області.</p>	<p><u>Станом на 16.01.2020 від Понінківської селищної ради та Баранівської міської ради інформації не отримано.</u></p>
<p>6. Рекомендувати Державній екологічній інспекції України: забезпечити дієвий контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна» та спостереження за якісним станом вод річок Хомора та Случ;</p>	<p><u>Відповідь Державної екологічної інспекції від 03.01.2020 № 49/2.4/3-3-20:</u></p> <p>До Переліку центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, які планується перевірити у 2020 році Держекоінспекцією у Хмельницькій області включено Хмельницьку обласну державну адміністрацію.</p> <p>До Плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) Державної екологічної інспекції України на 2020 рік, затвердженого наказом Держекоінспекції від 28.11.2019 № 320, включено ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна» (з 15.06.2020), ПАТ «Першотравенський завод</p>

<p>запланувати на 2020 рік проведення перевірок додержання вимог природоохоронного законодавства ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна» та Хмельницькою обласною державною адміністрацією.</p>	<p>електротехнічного фарфору» (з 16.03.2020) та ТОВ «Миропільська фабрика паперу» (з 12.05.2020).</p>
<p>7. Рекомендувати Державній екологічній інспекції України спільно з Хмельницькою та Житомирською обласними державними адміністраціями, із залученням громадськості, провести спільне обстеження прилеглих до річок Хомора та Случ територій з метою виявлення місць та суб'єктів скидання зворотних вод до зазначених річок на території Полонського району Хмельницької області, Романівського, Баранівського та Новоград-Волинського районів Житомирської області.</p>	<p><u>Відповідь Державної екологічної інспекції від 03.01.2020 № 49/2.4/3-3-20:</u> За результатами обстеження р. Хомора в межах Полонського району на ділянці водного об'єкту від Новоселицького водосховища до контрольного створу річки на межі Хмельницької та Житомирської областей, яке проводилося 23.12.2019 Держекоінспекцією у Хмельницькій області спільно з представниками Хмельницької облдержадміністрації, громадськими інспекторами з охорони довкілля на території Хмельницької області та громадськістю смт. Першотравенська Баранівського району Житомирської області, встановлено, що скиди забруднюючих речовин із зворотними водами здійснюють КП «Полонне тепловодопостачання» та ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна».</p> <p>Нижче скиду зворотних вод з випуску №1 ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна» спостерігалось накопичення желеподібної речовини на вищій водній рослинності та дні. Візуальним спостереженням за водним об'єктом встановлено пониження рівня води у річці, найнижчий рівень води спостерігався в контрольних створах 100 м вище та 500 м нижче випуску № 1 ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна». У контрольному створі на межі Хмельницької та Житомирської областей вода мала темно-сірий відтінок і відрізнялась по кольору від води у створах, що обстежувались вище за течією р. Хомора. Загибелі водних живих ресурсів на досліджуваній ділянці комісією не встановлено.</p> <p>За результатами позапланових перевірок КП «Полонне тепловодопостачання», проведених у 2019 році, виявлено порушення правил експлуатації очисних споруд та перевищення нормативів гранично допустимих скидів забруднюючих речовин у р. Хомора за хімічним споживанням кисню в 1,4 рази, біохімічним споживанням кисню за 5 діб в 1,5 рази, азотом амонійним в 1,8 рази та погіршення якісних показників у контрольних створах р. Хомора.</p> <p>Держекоінспекцією Поліського округу із залученням представників Житомирської облдержадміністрації, Романівської, Баранівської та Новоград-Волинської райдержадміністрацій з 19 по 21 грудня 2019 року проведено обстеження прилеглої до річок Хомора та Случ території. При обстеженні очисних споруд в смт. Миропіль Романівського району встановлено, що стічні води від військового містечка та селища надходять на вищезазначені споруди, які належать ТОВ «Миропільська фабрика паперу».</p> <p>Під час огляду вищезазначених очисних споруд скид до водного об'єкта не здійснювався, стічні води</p>

після очистки скидаються на біоставки.

Повідомляється, що за результатами проведених протягом 2018-2019 років заходів державного нагляду (контролю) суб'єктів господарювання, які здійснюють скид стічних вод у р. Случ в Баранівському та Новоград-Волинському районах Житомирської області (ТОВ «ЦЕРСАНІТ ІНВЕСТ», КП Новоград-Волинської міської ради «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства») перевищення нормативів гранично допустимих скидів забруднюючих речовин не зафіксовано. У той же час, виявлено, що КП «Баранівка міськводоканал» здійснює скид в р. Случ забруднюючих речовин з перевищенням встановлених нормативів.

Держекоінспекцією Поліського округу та Держекоінспекцією у Хмельницькій області у період з 16 по 23 грудня 2019 року відібрано проби поверхневої води р. Хомора (на відрізок від моста на Новоселицькому водосховищі (м. Полонне) до межі Хмельницької та Житомирської областей) та р. Случ (на відрізок від м. Миропіль до Новоград-Волинського водозабору, м. Новоград-Волинський Житомирської області).

За результатами інструментально-лабораторних вимірювань встановлено:

погіршення якості води р. Хомора у контрольному створі 500 м нижче випуску КП «Полонне тепловодопостачання» (у порівнянні з контрольним створом 100 м вище зазначеного випуску) за такими показниками: азот амонійний (від 1,2 до 1,3 рази), нітрити (від 1,3 до 2,5 рази), фосфати (від 1,3 до 1,6 рази), аніонні поверхнево-активні речовини (від 1,3 до 1,7 рази), залізо загальне (у 1,2 рази), нафтопродукти (у 1,5 рази);

погіршення якості води р. Хомора у контрольних створах 500 м нижче випуску № 1 ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна» (у порівнянні з контрольними створами 100 м вище зазначених випусків) за такими показниками: фосфати (від 1,1 до 1,3 рази), аніонні поверхнево-активні речовини (від 1,7 до 2 разів), нітрити (у 3,0 рази), нафтопродукти (у 1,3 рази), азот амонійний (у 1,2 рази) та незначне збільшення сухого залишку, заліза загального, завислих речовин та загального вмісту органічних речовин за хімічним та біохімічним споживанням кисню за 5 діб;

погіршення якості води р. Хомора у контрольних створах 500 м нижче випуску № 2 ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна» (у порівнянні з контрольними створами 100 м вище зазначених випусків) за такими показниками: аніонні поверхнево-активні речовини (у 1,3 рази), азот амонійний (від 1,1 до 1,6 рази), нітрити (у 2 рази), завислі речовини та загальний вміст органічних речовин за хімічним і біохімічним споживанням кисню за 5 діб (у 1,2 рази), незначне збільшення заліза загального та фосфатів;

перевищення нормативів гранично допустимих концентрацій у створі р. Хомора на межі Хмельницької та Житомирської областей по вмісту органічних речовин за хімічним споживанням кисню (від 1,3 до 3,0 разів) та біохімічним споживанням кисню за 5 діб (від 3,1 до 6,4 рази), азоту

	<p>амонійного (у 1,6 рази), заліза загального (від 4,2 до 4,4 рази), нітритів (від 1,5 до 2,8 рази) та аніонних поверхнево-активних речовин (від 1,8 до 2,1 рази) та зменшення вмісту розчиненого кисню до 2,6 мг/дм³;</p> <p>р. Хомора продовжує чинити негативний вплив на якість води р. Случ, через збільшення вмісту нітритів (у 1,4 рази), азоту амонійного (у 1,2 рази) і незначному збільшенні вмісту сульфатів та заліза загального у воді р. Случ у створі нижче впадіння р. Хомора (у порівнянні зі створом вище впадіння р. Хомора);</p> <p>вміст забруднюючих речовин у р. Случ вище та нижче ТОВ «Миропільська фабрика паперу» (м. Миропіль Житомирська область) знаходився у межах нормативних значень;</p> <p>перевищень нормативів забруднюючих речовин у р. Случ в районі водозабору (м. Новгород-Волинський, Житомирська область) не зафіксовано.</p>
<p>8. Рекомендувати Державному агентству водних ресурсів України при розгляді матеріалів, які будуть подані ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна» для отримання нового дозволу на спеціальне водокористування на випуск № 1, врахувати умови щодо недопущення погіршення якості води у р. Хомора та розроблення водоохоронних заходів, які зобов'язують суб'єкта господарювання впроваджувати сучасні технології з водозбереження та водоочищення.</p>	<p><u>Відповідь Держводагентства від 10.12.2019 № 7274/9/11-19:</u> У рамках виконання Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 758, Держводагентством здійснюється моніторинг якості масивів поверхневих вод, забір води з яких для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення в середньому протягом року становить більше ніж 100 куб. метрів на добу на річках Случ і Хомора у 3-х створах спостережень: р.Случ, 406 км, с. Чернелівка Красилівського р-ну, питний в/з м. Хмельницький; р.Случ, 203 км, питний в/з м. Новоград-Волинський; р.Хомора, 52 км, питний в/з м. Полонне. Згідно із результатами проведених вимірювань фіксуються підвищені значення показників органічного забруднення (біологічного та хімічного споживання кисню), заліза загального та марганцю.</p> <p>Для встановлення антропогенного навантаження на річки Хомора та Случ і визначення впливу діяльності ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна» (ТОВ «ПКПФ-Україна») на їх екологічний стан, лабораторією моніторингу вод та ґрунтів Дністровського БУВР 17 липня 2019 року відібрано 11 проб поверхневих вод р. Хомора та р. Случ.</p> <p>У досліджуваних пробах виявлено пестициди - тетрахлорметан (чотирихлористий вуглець), флуорантен, ДДТ, хлорпірифос, пентахлорбензол та атразин. Перевищення екологічних нормативів якості(ЕН_{Яmax}) зафіксовано лише за вмістом пентахлорбензолу.</p> <p>Аналіз результатів досліджень проб за фізико-хімічними показниками свідчить про високий вміст марганцю у всіх пробах води.</p> <p>У 2020 році у рамках дослідницького моніторингу заплановано проведення досліджень води річок Случ та Хомора за вмістом кадмію, ртуті, нікелю, марганцю, цинку, міді, миш'яку та хрому лабораторією Дністровського БУВР.</p> <p>Одночасно, 16.05.2019 прийнято постанову Верховної Ради України «Про подолання негативних наслідків екологічної ситуації в басейні річок Хомора та Случ на окремих територіях</p>

	<p>Хмельницької та Житомирської областей». Держводагентством листом від 11.06.2019 № 3272/3/3/11-19 надано Мінекоенерго відповідні матеріали для підготовки подання щодо визнання басейну річок Хомора та Случ на території Полонського району Хмельницької області та Баранівського і Новоград-Волинського районів Житомирської області зоною надзвичайної екологічної ситуації.</p> <p>Разом з тим інформуємо, що Держводагентством подано касаційну скаргу на рішення Волинського окружного адміністративного суду від 04.09.2018 та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 21.02.2019. 4 березня 2019 року Касаційним адміністративним судом відкрито провадження у справі за касаційною скаргою Держводагентства.</p> <p>Рішення Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування від 28.11.2019 № 16/1 направлено до сектору у Хмельницькій області Держводагентства до відома та для врахування у роботі. При розгляді матеріалів, які будуть подані ТОВ «Понінківська картонно-паперова фабрика-Україна» для отримання нового дозволу на спеціальне водокористування, буде враховано питання щодо недопущення погіршення якості води у р. Хомора.</p>
<p>9. Рішення направити народному депутату України Костюку Д.С., депутатам Новоград-Волинської районної ради, Кабінету Міністрів України, Генеральній прокуратурі України, Національній поліції України, Державній екологічній інспекції України, Державному агентству водних ресурсів України, Хмельницькій та Житомирській обласним державним адміністраціям, Понінківській селищній раді та Баранівській міській раді.</p>	<p>Листи Комітету від 01.12.2019 № 04-15/09-426.</p>